

Hierbij ontvangt u de IVM Caring Capital nieuwsbrief voor februari 2025. In deze aflevering vragen we uw aandacht voor de volgende onderwerpen:

- [Lange termijn versus korte termijn, de Caring Capital View van februari 2025, door Maarten Friederich, namens het Investment Committee.](#)
- [ABP stapt uit Alphabet en Meta](#)
- [Klimaatverandering verduwt van Amerikaanse overheidswebsites onder Trump](#)
- [Klimaatalarm: Recordstijging CO2 door bosbranden in 2024](#)
- [Europese effectverklaring mag niet worden afgegeven bij betwisting](#)
- [Boete voor verkoop zonder energielabel, ondanks geplande verbouwing](#)
- [Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk: \[Aanpassing aan de nieuwe realiteit\]\(#\)](#)

We hopen en vertrouwen erop dat de informatie in deze artikelen voor u nuttig is en wensen u veel plezier bij het lezen.

Met vriendelijke groet,

Het bestuur van IVM Caring Capital

Ilo Snoey Kiewit, *CCOO*
Hans Volberda, *CEO*

Lange termijn versus korte termijn

CARING CAPITAL VIEW

Door *Maarten Friederich*, namens het Investment Committee

Nieuwe realiteit: Verschuiving van macht en geldstromen

De afgelopen weken is duidelijk geworden hoe de nieuwe realiteit eruitziet. Topsporters wisten het al: wie geld wil verdienen, gaat naar Saoedi-Arabië. Trumps eerste telefoontje met een buitenlandse leider was met Mohammed Bin Salman (MBS), die hem maar liefst 600 miljard dollar aan investeringen beloofde. Trump daagde hem vervolgens uit dit bedrag af te ronden naar 1 biljoen dollar. Inmiddels worden de eerste onderhandelingsrondes Rusland en de VS over de toekomst van Oekraïne gevoerd in... Saoedi-Arabië, zonder dat Oekraïne of Europese landen erbij aanwezig zijn. De honderden miljarden die Saoedi-Arabië wil investeren zullen hoogstwaarschijnlijk niet worden gebruikt om klimaatverandering tegen te gaan.

Europa: Machteloos toekijken

Niet in Riyahd, maar in Parijs vond onlangs de AI Action Summit plaats. Tien jaar geleden was deze stad nog het toneel van het historische klimaatakkoord. Maar tijden veranderen. Hoewel wereldleiders goed vertegenwoordigd waren, weigerden de VS en het VK uiteindelijk een verklaring te ondertekenen over ethische en veilige AI-technologie. Dit bevestigt een trend: continentaal Europa speelt geen hoofdrol meer op het wereldtoneel en lijkt zich daar steeds meer bij neer te leggen.

Trumpisme: Onderhandelen als strategie

Maar ook "a fantastic guy" (volgens Trump) MBS werd in verlegenheid gebracht door de aankondiging van Trump en Netanyahu om de Gazastrook in bezit te nemen en Palestijnen elders te vestigen, betaald door omringende landen. Trump benadert politiek en economie als een onderhandelingsstafel. In zijn boek *The Art of the Deal* beschrijft hij zijn strategie:

- Vraag om alles en overrompel je tegenpartij;
- Beheers het publieke debat met extreme uitspraken;
- Zet maximale druk;
- Onderhandel pragmatisch en transactioneel;
- Mik op de illusie van wederzijdse overwinningen, niet op totale dominantie.

Beleggingsstrategie: Korte versus lange termijn

Voor duurzame beleggers vraagt deze nieuwe realiteit om aanpassingsvermogen. Investeren in fossiele brandstoffen, wapenproductie, desinformatie en milieu-uitputting is voor ons natuurlijk geen optie. Wel hebben we enkele duurzame beleggingen afgestoten om de impact van het zogeheten 'Trump-effect' te minimaliseren. Tegelijkertijd blijven we vasthouden aan kansrijke langetermijninvesteringen in duurzaamheid en blijven we weg bij bedrijven als Amazon, Alphabet en Meta, die niet passen in onze duurzame beleggingsfilosofie (zie ook het recente besluit van ABP in deze). En die, vanwege hun hoge beurswaardering en enorme investeringen, bovendien kwetsbaar zijn voor koersdalingen.

Elektrificatie en AI: Kansen ondanks tegenwind

Hoewel verduurzaming onder druk staat, blijft de elektrificatie van de samenleving in volle gang. De groei van AI zorgt juist voor een grotere vraag naar elektriciteit. Datacenters verbruiken niet alleen veel stroom voor chips, maar ook voor koeling, wat kansen biedt voor andere bedrijven. Een interessante ontwikkeling is de introductie van DeepSeek, een Chinees taalmodel vergelijkbaar met ChatGPT, maar geproduceerd tegen een fractie van de kosten en met minder hoogwaardige chips. Dit zal de ontwikkeling van AI versnellen en de vraag naar elektriciteit verder opvoeren.

Emerging Markets: Voorbij de Westerse focus

De opkomst van Chinese AI-technologie gaf de Chinese beurs een impuls. Lange tijd werd China door beleggers gemeden vanwege een te restrictief overheidsbeleid, strenge regulering van de techsector en een vastgoedcrisis. Maar dat tijd lijkt te keren. Terwijl veel vermogensbeheerders emerging markets negeren, zien wij kansen. Dit jaar presteert deze aandelenmarkt (grotendeels bestaande uit Taiwan, China, India en Zuid-Korea) zelfs beter dan die van ontwikkelde markten. Desalniettemin blijven de waarden van Chinese techbedrijven ver achter bij die van Amerikaanse concurrenten.

Breder thema: Elektrificatie als beleggingskans

We verbreden onze focus naar het thema elektrificatie, waarvan de energietransitie een onderdeel is. Dit biedt diverse beleggingsmogelijkheden, waar we in de volgende nieuwsbrief dieper op ingaan.

Daarnaast zullen we het transactiegericht beleid van Trump nauwgezet. Veel Amerikaanse bedrijven volgen hiervan profiteren, mogelijk versterkt door belastingverlagingen later dit jaar. In afwachting van verdere ontwikkelingen blijven we overwogen in Amerikaanse aandelen.

Acties in onze portefeuille

- Uitbreiding in digitale transformatie: We kochten aandelen van Amerikaanse chipproducenten en daaraan gerelateerde bedrijven.
- Uitbreiding in gezondheidszorg: Ook binnen het thema gezondheid hebben we onze posities vergroot.
- Langere looptijd Europese obligaties: We verwachten verdere renteverlagingen van de ECB vanwege broodnodige monetaire stimulering.

Zo bouwen we aan een duurzame portefeuille die toekomstbestendig is én op de korte termijn perspectief biedt.

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website.

© IVM Caring Capital 2025. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteur(s).

Het performanceoverzicht van de modelportefeuille kunt u vinden op onze website:

www.ivmcaringcapital.nl.

© IVM Caring Capital 2025. Niets uit dit document mag worden gekopieerd of verspreid zonder voorafgaande toestemming van de auteurs.

[Naar boven](#)

ABP stapt uit Alphabet en Meta

Pensioenfonds ABP heeft zijn aandelen in Alphabet, Meta en Tesla van de hand gedaan. Dit blijkt uit een analyse van de beleggingsoverzichten, uitgevoerd door het FD. De beslissing maakt deel uit van een bredere herschikking van de beleggingsportefeuille, waarbij in totaal negenhonderd van de tweeduizend posities zijn afgestoten.

De techbedrijven voldeden niet langer aan ABP's aangescherpte criteria voor verantwoord ondernemen. Vooral op het gebied van goed bestuur schoten de ondernemingen tekort, stelt bestuursvoorzitter Harmen van Wijnen in een interview met het FD. ABP voerde gesprekken met Tesla en Meta over respectievelijk milieu en arbeidsomstandigheden, en over mensenrechten en bedrijfsethiek. Met Alphabet werd geen dialoog gevoerd.

Strategische koerswijziging

Het besluit past binnen de bredere transitie van ABP naar een op maat gemaakte index, een strategie die volgens het pensioenfonds kostenefficiënter is zonder in te boeten op rendement. Tegelijkertijd werd ook afscheid genomen van aandelen in farmaceutiebedrijven en Israëlische ondernemingen, terwijl belangen in Unilever en ING juist werden uitgebreid.

Impact en koersontwikkelingen

Na de verkoop stegen de koersen van Alphabet, Meta en Tesla fors, mede door de hernieuwde politieke wind in de VS. Ondanks deze stijging blijft ABP vasthouden aan zijn aangescherpte beleggingsbeleid. "Dit is geen ideologie of een woke standpunt, maar een beslissing gebaseerd op onze verantwoordelijkheid voor toekomstige generaties," aldus Van Wijnen.

De verkoop leidde tot vragen onder pensioendeelnemers over een mogelijk gemiste waardeverstijging, maar Van Wijnen noemt die zorgen ongegrond. "ABP belegt voor de lange termijn. De politieke koers mag dan veranderen, maar klimaatverandering niet."

Bron: fd.nl

[Naar boven](#)

Trump schrapt klimaatverandering van USDA-websites

Voormalig president en Republikeins presidentskandidaat Donald Trump heeft opdracht gegeven om alle verwijzingen naar klimaatverandering te verwijderen van de websites van het Amerikaanse ministerie van Landbouw (USDA). Dit besluit markeert een nieuwe stap in de herziening van het federale klimaatbeleid en sluit aan bij maatregelen die Trump ook tijdens zijn eerste ambtstermijn doorvoerde.

Volgens The Guardian zijn USDA-ambtenaren geïnstrueerd om termen als 'klimaatverandering' systematisch te vervangen door neutralere bewoordingen zoals 'extreme weersomstandigheden' en 'natuurlijke variabiliteit'. De maatregel weerspiegelt Trumps eerdere beleid, waarbij verwijzingen naar klimaatverandering uit overheidsdocumenten, wetenschappelijke rapporten en beleidsstukken werden geschrapt of afgezwakt.

De beslissing heeft mogelijk gevolgen voor de manier waarop het USDA communiceert over landbouw- en milieubeleid. Boeren en onderzoekers maken veelvuldig gebruik van federale informatie over veranderende klimaatomstandigheden. Door deze terminologie aan te passen, kan de manier waarop beleidsmaatregelen en subsidieprogramma's worden vormgegeven veranderen.

Critici vrezen dat deze koerswijziging de wetenschappelijke integriteit binnen de federale overheid ondermijnt en de transparantie van beleidsinformatie vermindert. De impact op het Amerikaanse klimaatbeleid en de agrarische sector zal de komende periode duidelijker worden.

Bronnen: theguardian.com, duurzaamnieuws.nl

[Naar boven](#)

Klimaatalarm: Recordstijging CO2 door bosbranden in 2024

De CO₂-niveau's in de atmosfeer zijn in 2024 sneller gestegen dan ooit tevoren. Volgens metingen van het Mauna Loa-observatorium op Hawaii nam het CO₂-gehalte toe met 3,6 delen per miljard (ppm) tot een recordhoogte van 427 ppm. Dit is een zorgwekkende ontwikkeling, vooral omdat het pre-industriële niveau rond de 280 ppm lag.

De oorzaak? Een combinatie van extreme bosbranden, de verbranding van fossiele brandstoffen en de El Niño-klimaatcyclus, die leidde tot drogere en hete omstandigheden in de tropen. Bovendien werd in 2024 een nieuw temperatuurrecord bereikt: de wereldwijde gemiddelde temperatuur overschreed de 1,5°C-drempel van het Klimaatakkoord van Parijs. Hoewel deze grens pas officieel wordt overschreden als dit over een langere periode aanhoudt, waarschuwen experts dat de gevolgen nu al zichtbaar zijn.

Wat betekent dit?

Bosbranden stoten miljarden tonnen CO₂ uit, met name in Amerika, en versterkten zo de klimaatcrisis. Volgens het Met Office zou de stijging in 2025 iets kunnen afvinken tot 2,3 ppm dankzij de La Niña-fase, die meer vegetatiegroei bevordert. Maar dit blijft ruim boven het niveau dat nodig is om de opwarming te beperken.

Professor Richard Betts van het UK Met Office benadrukt dat we mogelijk al voorbij de 1,5°C-grens gaan, maar dat elke inspanning om verdere opwarming te beperken essentieel blijft. De oplossing zijn er – van het terugdringen van fossiele brandstoffen tot investeren in schone energie – maar politieke wil en het gebrek aan daadkracht houden structurele vooruitgang tegen.

Bron: duurzaamnieuws.nl

[Naar boven](#)

Europese effectverklaring mag niet worden afgegeven bij betwisting

Volgens de Europese Effectverordening mag een effectverklaring niet worden verstrekt wanneer er discussie bestaat over de juistheid van de opgegeven gegevens. Dit roept de vraag op of zelfs een zwakke of ongegronde betwisting voldoende is om de afgifte tegen te houden. Een Duitse rechter legde deze kwestie voor aan het Europese Hof van Justitie.

Het Hof heeft nu geoordeeld dat elke betwisting tijdens de aanvraagprocedure—ongeacht of deze onderhouden is—ervoor zorgt dat een effectverklaring niet mag worden verstrekt. De enige uitzondering is wanneer een andere rechter de betwisting al definitief heeft verworpen in een eerdere procedure.

Dit betekent dat zelfs als een betwisting slechts op vermoedens of ongefundeerde bezwaren berust, de effectverklaring alsnog wordt tegengehouden. Personen die niet eens zijn met deze beslissing, kunnen op basis van de Europese Effectverordening bezwaar aantekenen bij de rechter. Die zal vervolgens de gegrondheid van de betwisting beoordelen en beslissen of de verklaring alsnog kan worden afgegeven.

Deze uitspraak onderstreept hoe strikt de wet wordt toegepast en hoe belangrijk het is om bij effectverklaringen goed voorbereid te zijn, zeker als er kans is op betwisting.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Naar boven](#)

Boete voor verkoop zonder energielabel, ondanks geplande verbouwing

Een verkoper heeft een boete opgelegd gekregen omdat hij zijn woning verkocht zonder een geldig energielabel. De koper, een projectontwikkelaar, was van plan de woning grondig te verbouwen en om te vormen tot drie luxe appartementen. Volgens de verkoper was hierdoor feitelijk sprake van sloop, en zou een uitzondering op de labelplicht van toepassing moeten zijn.

De rechtbank oordeelde echter anders. Volgens de wet is een energielabel verplicht op het moment van verkoop, ongeacht de toekomstige plannen van de koper. De uitzondering op deze regel geldt slechts in specifieke gevallen, bijvoorbeeld als een pand door de overheid wordt onteigend en vervolgens wordt gesloopt in het algemeen belang. Dit was hier niet aan de orde, omdat er geen sprake was van gedwongen onteigening en de woning ook niet volledig werd gesloopt.

Daarnaast oordeelde de rechter dat de minister de regels strikt moet interpreteren. Dit betekent dat het niet uitmaakt of de koper van plan is grote verbouwingen uit te voeren—de verplichting tot het overhandigen van een energielabel blijft bestaan. Ook het argument van de verkoper dat de labelplicht in dit geval niet strookt met het doel van de Europese richtlijn, werd door de rechtbank verworpen. De wet vereist immers niet dat de minister in elk afzonderlijk geval motiveert waarom de richtlijn in die situatie wordt nageleefd.

Kortom: een energielabel is verplicht bij verkoop, zelfs als de koper ingrijpende verbouwingen of herontwikkeling in gedachten heeft.

Met dank aan Van Ewijk Estate Planning.

[Naar boven](#)

Aanpassing aan de nieuwe realiteit

Serie. Het beleggingsbeleid van IVM Caring Capital in de praktijk

De beleidsaanpassingen spelen in op actuele ontwikkelingen zoals de AI-wedloop, met een sterke focus op Amerikaanse bedrijven. Al onze investeringen passen binnen de thema's digitale transformatie en gezondheid, scoren bovengemiddeld goed op het gebied van ESG en lijken met de klimaatcoördinaten van Parijs.

Nieuwe posities in de portefeuille

Applied Materials en Texas Instruments

We hebben aandelen gekocht van Applied Materials en Texas Instruments. Beide Amerikaanse bedrijven zijn cruciaal voor de digitalisering: Applied Materials produceert machines die chips fabriceren, terwijl Texas Instruments de chips maakt. Hoewel ze niet in het meest geavanceerde segment van de industrie opereren, vormen ze wel het 'brood-en-boter' van de sector. Vanwege hun waardering en Amerikaanse oorsprong zagen wij hier een interessante investeringsmogelijkheid.

Intel

Ook Intel werd aan de portefeuille toegevoegd. Hoewel het bedrijf op meerdere terreinen de slag heeft gemist, is het niet door de combinatie van zowel chipontwerp als productie. Daarnaast is Intel een volledig Amerikaans bedrijf, wat momenteel een voordeel biedt ten opzichte van marktleider TSMC uit Taiwan. Toen door vice-president J.D. Vance tijdens de AI Action Summit het belang van Amerikaanse AI-chipproductie werd benadrukt, zagen wij een kans. De uitdagingen van Intel zijn niet direct opgelost, maar veranderende marktomstandigheden kunnen het bedrijf in de kaart spelen.

Novo Nordisk

We hebben tevens een positie ingenomen in Novo Nordisk, een toonaangevende producent van het GLP-1-hormoon, dat een belangrijke rol speelt in de bestrijding van obesitas. De aandelenkoers is recent gedaald, terwijl winst en omzet met ruim 25% stegen. Dit bood een interessante koopmogelijkheid. Momenteel is het hormoon alleen als injectie beschikbaar, maar een pillariant wordt volgend jaar verwacht, hetgeen de markt verder zal vergroten. Het is in een felle concurrentiestrijd gewikkeld met o.a. Eli Lilly, maar vanwege het verschil in waardering kozen we toch voor Novo Nordisk in plaats van de Amerikaanse concurrent.

Verkopen en herstructurering

Bestaande posities in Autodesk, Camurus en Decadolibre werden verkleind om winst te nemen en ruimte te maken voor nieuwe investeringen. Daarnaast verkochten we de positie in On Semiconductor en Plug Power volledig, vanwege tegenvallende resultaten en onvoldoende perspectief binnen de veranderende context.

Duurzaam perspectief op de korte en lange termijn

Zo bouwen we aan een duurzame portefeuille die toekomstbestendig is én op de korte termijn perspectief biedt. We blijven alert op kansen en optimaliseren continu onze beleggingsstrategie.

[Naar boven](#)